

פוליסה מקיפה לביטוח טרקטורים ומכונות ניידות במגזר הקיבוצי

מהדורת אפריל 2017

הואיל והמבוטח, אשר שמו וכתובתו צוינו ברשימה המצורפת והמהווה חלק בלתי נפרד מפוליסה זו, פנה אל **ביטוח חקלאי אגודה שיתופית מרכזית בע"מ** (להלן "**המבטח**") בהצעת הביטוח, המצורפת בזה והמהווה את הבסיס לפוליסה זו וחלק בלתי נפרד ממנה;

לפיכך מעידה פוליסה זו, כי **תמורת התחייבות המבוטח לשלם למבטח את דמי הביטוח הנקובים ברשימה, ובכפוף לתנאי הפוליסה, סייגיה וההשתתפות העצמית - מתחייב המבטח לשפות את המבוטח בגין נזק או חבות בקשר לכלי המבוטח, עקב מקרה ביטוח, כהגדרתו בפרקים התקפים של הפוליסה, שאירע בתחום המדינה (מדינת ישראל והשטחים המוחזקים, שטחי C בלבד), במשך תקופת הביטוח הנקובה ברשימה, בתנאי שאחריות המבטח לא תעלה על גבולות האחריות ובסיסי הביטוח הנקובים בנספחים לרשימה.**

המבטח רשאי, לעניין פרקים ב, ג, ד ו-ה, לפי ראות עיניו, לתקן, להשיב לקדמות, להחליף - את הכלי המבוטח, או לשפות את המבוטח, כאמור בבסיס השיפוי המפורט בפרקי הפוליסה.

תוכן העניינים

3	הגדרות כלליות
3	סייגים כלליים
4	השתתפות עצמית
5	פרק א - אחריות בגין נזק לרכוש צד שלישי
7	פרק ב - אבדן או נזק לכלי מפורט
10	פרק ג - ביטוח שבר מכני
13	פרק ד - ביטוח כלים בלתי מפורטים
14	פרק ה - ביטוח המוצבה האלקטרונית
15	פרק ו - ביטוח הגנה משפטית
17	תנאים כלליים לפוליסה

הגדרות כלליות

- "כלי מפורט" - ציוד נייד (כולל תוספות קבועות) כמתואר בנספח המצורף לפוליסה זו ומהווה חלק בלתי נפרד ממנה.
- "כלי בלתי מפורט" - כל נגרר, נתמך, או אבזר שמיש, הניתנים לגרירה/תמיכה על-ידי, או להרכבה על כלי מפורט, בתנאי שבסיס הביטוח של כל נגרר, נתמך או אבזר, כאמור, אינו עולה על הסכום הנקוב ברשימה.
- "כלי מבוטח" - כלי מפורט או כלי בלתי מפורט.
- "גיל הכלי המבוטח" - מספר השנים שחלפו במועד התחלת תקופת הביטוח מ-1 בינואר של שנת ייצור הכלי המבוטח, כנקוב ברישיון הרכב. אם אין לכלי רישיון רכב, תבוא במקום שנת ייצור הכלי המבוטח - שנת רכישת הכלי המבוטח, כפי שרשם בתעודת הקנייה המקורית.
- "נזק" - אבדן או נזק פיזי פתאומי ובלתי צפוי.
- "פרק תקף" - פרק מפרקי הפוליסה, שצוין ברשימה כי הוא תקף.
- "תוספות קבועות" - קבינה ממוזגת, הנעה קדמית, מערכת הגבהה.

סייגים כלליים

המבטח אינו חייב בשיפוי המבוטח בגין :

1. אבדן או נזק או חבות, שנגרמו במישרין או בעקיפין:
  - 1.1 בעת שהכלי המבוטח היה מגויס על-ידי שלטונות המדינה.
  - 1.2 בעת שהכלי המבוטח היה נהוג ברשות המבוטח או בפקודתו על-ידי אדם שרישיונו נשלל, או על-ידי אדם שלא היה בעל רישיון נהיגה תקף לנהיגת הכלי המבוטח בעת קרות מקרה הביטוח, או שרישיונו לא היה תקף 24 חודשים קודם לקרות מקרה הביטוח. היה ונהיגת הכלי המבוטח או הפעלתו אינן מותרות על-פי דין בהחזקת רישיון נהיגה או הפעלה תקף, אזי גיל הנהוג או המפעיל של הכלי המבוטח לא יפחת מ-16 שנים.
  - 1.3 בעת שהנהוג או המפעיל של הכלי המבוטח היה תחת השפעה של סמים כהגדרתם בפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש) התשל"ג - 1973.
  - 1.4 עקב פגיעה חיצונית על-ידי או ל-קו-נוע, אלא אם הקו-נוע מצויד במנגנון עצירה כפול, תקין ומשולב.
  - 1.5 עקב שימוש בכלי המבוטח כגורר, כאשר אינו מורשה לכך.
  - 1.6 כתוצאה מהתרשלות רבתה המלווה במצב נפשי של פיזיות או אי-אכפתיות בהחזקת הכלי המבוטח, או כתוצאה מכוונה זדונית של המבוטח.
  - 1.7 עקב איבוד שיווי המשקל של הכלי המבוטח, כתוצאה מהורדת מכלולים או חלקים ממנו.

- 1.8 עקב שינוי במבנה המקורי של הכלי המבוטח, שלא על-פי אישור הרשויות המוסמכות, אלא אם נמסרה הודעה מראש על השינוי כאמור למבטח, והמבטח אישר את הסכמתו לכך בכתב.
- 1.9 עקב הפעלת הכלי המבוטח בניגוד להוראות היצרן, או עקב ניסיונות, ניסויים או עומס יתר.
- 1.10 בעת שהכלי המבוטח הושכר בלא מפעיל, לגוף כלשהו שאינו נמנה על התנועות הקיבוציות.
- 1.11 לכלי בלתי מפורט שאינו בבעלות המבוטח, אלא אם הכלי הבלתי מפורט הוא בבעלות גוף אחר המבוטח על-ידי המבטח, ואותו גוף היה זכאי לשיפוי מאת המבטח, אילו אירע מקרה הביטוח בעת שהכלי הבלתי מפורט היה בחזקתו.
- 1.12 כתוצאה מחימום יתר או חוסר לחץ שמן של המנוע, אלא אם מותקן בכלי המבוטח מתקן תקין, המדמם את המנוע בכל מקרה של חימום יתר וחוסר לחץ שמן.

2. אבדן, נזק או הפסד שנגרם, במישרין או בעקיפין, על-ידי:

- 2.1 חומר גרעיני מלחמתי, קרינה מייננת, שדות אלקטרו-מגנטיים או זיהום רדיו-אקטיבי מדלק גרעיני כלשהו או מפסולת גרעינית כלשהי מבעירת דלק גרעיני. למטרת סעיף משנה זה בלבד, המונח "בעירה" יכלול תהליך כלשהו של ביקוע גרעיני המכלכל את עצמו.
- 2.2 השמדת הכלי המבוטח שלא בעקבות סיכון מבוטח, בפקודת רשות ציבורית.
- 2.3 מלחמה, פלישה, פעולת אויב זר, מעשי איבה או פעולות מסוג פעולות מלחמה, מלחמת אזרחים, פעולות חבלה, מרד, התקוממות צבאית או עממית, מרי, מרידה, מהפכה, שלטון צבאי או שלטון שתפסוהו באורח בלתי-חוקי, משטר צבאי או מצב של מצור, או מאורעות או גורמים כלשהם, המביאים לידי הכרזה או קיום של משטר צבאי או מצב של מצור, ומעשי טרור על-ידי מי שפועל למען או בקשר עם ארגון כלשהו.
- לעניין סייג זה, המונח "טרור" יפורש כשימוש בכוח למען מטרה פוליטית, ויכלול כל שימוש בכוח לשם הפחדת הציבור או חלק ממנו.
3. הפסד גרר או הפסד תוצאתי כלשהו, כולל השהיה, ירידת ערך ואבדן שוק.

השתתפות עצמית

המבוטח יישא בסכום ההשתתפות העצמית הנקוב ברשימה, בגין כל מקרה ביטוח, על-פי כל פרק בפוליסה בנפרד. היה ומקרה ביטוח אחד מבוטח ביותר מפרק אחד, תחול השתתפות עצמית אחת בלבד - הגבוהה מביניהן. זאת בתנאי שהנזק על-פי כל פרק כאמור, עולה על ההשתתפות העצמית של אותו הפרק. האמור לעיל יחול על כל כלי מבוטח בנפרד (אולם נפגע כלי בלתי מפורט בעת היותו רתום/מורכב לכלי מפורט, ייחשבו שניהם יחדיו ככלי מבוטח אחד למטרת סעיף זה).

פרק א - אחריות בגין נזק לרכוש צד שלישי

1. התחייבויות המבטח

המבטח ישפה את המבוטח, וכל אדם הנוהג בכלי המבוטח בפקודתו או ברשותו של המבוטח, עד לגבולות האחריות הנקובים ברשימה, בגין חבות המבוטח על-פי דין בשל מקרה ביטוח, שיארע בתוך תקופת הביטוח הנקובה ברשימה בתחום המדינה. זאת בכפיפות להשתתפות העצמית, לתנאים, לחריגים ולהתנאות, הכלולים בפוליסה.

נוסף על-כך, ישפה המבטח את המבוטח בגין הוצאות המשפט הסבירות, להגנה בפני תביעה לפיצוי בגין מקרה ביטוח, וזאת אף מעל לגבולות האחריות.

מסכום השיפוי ינוכו דמי-השתתפות עצמית כמפורט ברשימה. סכום ההשתתפות העצמית יחול גם לגבי הוצאות חיצוניות, שהוצאו במהלך הטיפול בתביעה ו/או הדרישה לפיצוי ו/או לשיפוי, ו/או הודעה על כל אירוע העלול לגרום לתביעה, וזאת אף אם התביעה נדחתה, נמחקה או נסתיימה בפשרה. למען הסר ספק, מובהר בזאת שלסכום ההשתתפות העצמית אין כל כיוסו בפוליסה זו.

2. הגדרות

2.1 מקרה ביטוח

נזק לרכוש של צד שלישי עקב השימוש בכלי המבוטח, שנגרם בשל אירוע תאונתי בלתי צפוי, הנובע ממקור אחד או מסיבה מקורית אחת.

2.2 דין

פקודת הנזיקין (נוסח חדש), התשכ"ח - 1968.

2.3 השתתפות עצמית

חלקו של המבוטח מתוך סכום השיפוי והוצאות המשפט הסבירות, עקב מקרה ביטוח המכוסה על-ידי פוליסה זו, לגבי כל מקרה ביטוח בנפרד.

2.4 הוצאות משפט סבירות

א. הוצאות סבירות, הדרושות לשם התגוננות בפני תביעה, שהוציא המבוטח, או שהמבטח הסכים מראש ובכתב להוציא במקומו, בניכוי ההשתתפות העצמית.

ב. הוצאות התדיינות סבירות, הדרושות להתגוננות בפני הליכי חקירה שנוהלו נגד המבוטח על-פי דין, שהוציא המבוטח, או שהמבטח הסכים מראש ובכתב להוציא במקומו, בניכוי ההשתתפות העצמית.

3. גבולות אחריות

אחריות המבטח מוגבלת לגבולות האחריות הנקובים ברשימה, בגין כל מקרה ביטוח ובגין תקופת הביטוח.

4. סייגים לפרק א

מוסכם בזאת, שהמבטח אינו חייב בשיפוי המבטוח בגין או בקשר עם:

- 4.1 נזק הנובע מהפרת חובה מקצועית של המבטוח. מבלי לגרוע מכלליות האמור, מוסכם במפורש שנזק הנגרם לכל כלי או מתקן אחר, המופעלים באמצעות מנוע הכלי המבטוח, ייחשב כהפרת חובה מקצועית לעניין סייג זה.
- 4.2 נזק הנגרם לרכוש הנמצא בבעלותו ו/או בחזקתו או שליטתו של המבטוח, ו/או של תושבי משקו של המבטוח.
- 4.3 חבות החלה על המבטוח בתוקף התחייבות מפורשת על-פי הסכם (בין בכתב ובין בעל-פה), אלא אם אותה חבות הייתה חלה על המבטוח אלמלא התחייבות מפורשת זו.
- 4.4 נזק הנגרם עקב אי-התקנת קולט גיצים תקני על הכלי המבטוח, המופעל באמצעות בנזין, סולר או כל דלק אחר.
- 4.5 נזק הנובע מנזילת שמן או כל נוזל אחר מהכלי המבטוח.
- 4.6 נזק הנגרם לצינורות, מתקנים ו/או כבלים תת-קרקעיים.
- 4.7 נזק המוצא מכלל הביטוח, בהתאם לאמור בסייגים הכלליים לפוליסה.

5. סייגים מיוחדים לפרק א

אלא אם נרשם במפורש אחרת ברשימה:

5.1 הימלטות חומרי ריסוס/דישון

הפוליסה לא תכסה את חבות המבטוח, הנובעת מהימלטות חד-פעמית ובלתי צפויה של חומרי ריסוס/דישון, עקב פגיעה תאונתית במכל המכיל חומרי ריסוס/דישון, על-ידי כלי מבטוח, כולל חבות כלשהי הנובעת מפעולת ריסוס.

על-אף האמור לעיל, אם נרשם ברשימה במפורש אחרת, יימחק סייג זה כאשר נדרש כאמצעי להקלה בסיכון שכן פתח ההורקה של המכל יהיה מצויד בשני ברזים, כאשר החיבור ביניהם עשוי מצינור גמיש, כדי לאפשר הפסקת זרימת תכולת המכל בכל מקרה של פגיעה.

5.2 תוצרת חקלאית בתהליך

הפוליסה לא תכסה את חבות המבטוח בגין נזק בלתי צפוי, הנגרם לתוצרת חקלאית, שאינה בבעלותו של המבטוח ו/או בבעלות תושבי משקו של המבטוח, בעת היותה בתהליך באמצעות הכלי המבטוח. על-אף האמור לעיל, אם נרשם במפורש אחרת ברשימה, יימחק סייג זה וינתן כיסוי לחבות המבטוח בגין נזק בלתי צפוי, הנגרם לתוצרת חקלאית, שאינה בבעלותו של המבטוח ו/או בבעלות תושבי משקו של המבטוח, בעת היותה בתהליך באמצעות הכלי המבטוח, כתוצאה מנזק תאונתי אשר נגרם לכלי המבטוח מסיבה כלשהי, שלא הורגה על-פי הסייגים הכלליים לפוליסה.

מוסכם בזאת במפורש, שאם בוטלו סייגים 5.1 ו-5.2 אלה, יישא המבטוח בהשתתפות עצמית נפרדת בסך 6,000 ש"ח - בגין כל מקרה ביטוח.

6. תנאים מיוחדים לפרק א

- 6.1 שום הודאה (admission), הצעה, הבטחה, התחייבות או פיצוי כלשהם, לא ייעשו ולא יינתנו על-ידי המבוטח או מטעמו, בלי הסכמתו מראש ובכתב של המבטח. אין הוראות סעיף זה חלות על מסירת עובדות התאונה במשטרה או לפני גורם מוסמך על-פי כל דין, לפי דרישתו, וכן על מתן עדות במשפט פלילי.
- 6.2 הכיר המבטח בחבותו על-פי הפרק, יהיה רשאי, לפי שיקול דעתו, ליטול לידי ולנהל בשם המבוטח את ההגנה כלפי כל תביעה או יישובה של כל תביעה (וזאת מבלי לפגוע בזכויותיו של המבוטח), וכן לתבוע ולקבל בשם המבוטח שיפוי, פיצוי, השתתפות ודמי-נזק. למבטח יהיה שיקול דעת בנוגע לניהול כל הליכים, או בנוגע לסידור או ליישוב כל תביעה, ועל המבוטח למסור לו את כל המידע שיש לו. על הצדדים לשתף פעולה בניהול ההגנה ועל המבוטח החובה למסור לו את כל המידע והמסמכים שיש לו ולהושיט למבטח כל עזרה שתידרש ממנו בקשר עם העניינים הנדונים בסעיף זה. המבטח יעשה כמיטב יכולתו לפעול בתיאום עם המבוטח כדי שלא לפגוע בשמו הטוב או לגרום לו נזק.
- 6.3 לפני או תוך כדי ניהול הליכים או משא ומתן לפשרה, בקשר עם כל תביעה או סדרה של תביעות, רשאי המבטח לשלם למבוטח את סכום גבול או גבולות האחריות המתאימים, ותשלום הוצאות משפט סבירות בתוספת לכך, **בניכוי כל סכום אשר המבוטח חייב למבטח לפי פוליסה זו, כולל השתתפות עצמית וכל סכום שכבר שולם בתור תגמולי ביטוח**, ובמקרה כזה יוותר המבטח על הניהול והפיקוח של תביעה או תביעות כאלה, **ויהיה פטור מכל אחריות נוספת וקשר אליה או אליהן**.
- 6.4 אם קיבל המבוטח לפני התחלת העבודות נתונים בכתב בדבר המיקום המדויק בו מצויים הצינורות, הכבלים והמתקנים כאמור וקיימים ברשותו מסמכים אלו אזי יחול הכיסוי הביטוחי גם בגין נזק שייגרם לו: צינורות, כבלים ומתקנים תת-קרקעיים וזאת על-אף האמור בחריג 4.6. אולם מוסכם בזאת במפורש, שאין באמור בסעיף זה כדי לגרוע מהאמור בסעיף 4.1 לעיל.

פרק ב - אבדן או נזק לכלי מפורט

1. מקרה הביטוח

נזק הנגרם לכלי מפורט (כולל יעה, הגבהה, קבינה, והנעה קדמית - אם פורטו במפורש ברשימה) עקב כל סיבה, **שלא הוצאה מכלל ביטוח על-פי האמור בסייגים לפרק**.

2. סייגים לפרק ב

המבטח לא יהיה חייב בשיפוי המבוטח בגין אבדן או נזק:

2.1 לכלי מפורט, שבסיס הביטוח בגינו הוא פחות מכלל סכום ההשתתפות העצמית הנקובה ברשימה.

2.2 לצמיגים, שמצבם הפיזי (פרופיל) פחות מ-25%.

2.3 לחומרי סיכה, הפעלה וקירור.

- 2.4 למצבר של מלגזה חשמלית, שחלפו 6 שנים מתאריך ייצורו של המצבר, וכן לאחר שחלפה תקופת האחריות של היצרן.
- 2.5 שטבעו שבר מכני, תקלה מכנית פנימית, נזק חשמלי, נזק מכני עקב כניסת גוף זר או עקב קפיאת חומרי קירור.
- 2.6 שטבעו בלאי, חלודה, קורוזיה, וכן פגיעה מתמשכת או צפויה עקב עבודה רגילה.
- 2.7 הנובע מנטישת כלי מפורט, פרט למטרת הבאת עזרה מיידית לשם תיקונו או חילוצו של הכלי.
- 2.8 הנובע מגניבת הכלי המפורט או כל חלק ממנו, בעת היות הכלי המפורט מחוץ לתחום המיושב של המבוטח (כולל רפתות, לולים, מוסך ומבני-תעשייה, הצמודים לתחום המגורים (למעט שטחים חקלאיים)), אלא אם הייתה קיימת שמירה קבועה (להבדיל מסיור נייד) במקום הימצאו של הכלי המפורט. האמור בסייג זה לא יחול לעניין גניבת חלקים מ-קו-נוע, אולם במקרה זה יישא המבוטח בהשתתפות עצמית הנקובה ברשימה או בסך 6,000 ש"ח - הסכום הגבוה מביניהם.
- 2.9 לאבזר שלא נכלל בתיאור הכלי המפורט, כאבזר המורכב על-גבי הכלי המפורט, כאמור.
- 2.10 לכלי מפורט, שהושכר למבוטח בטרם נבדק ונמצא תקין על-ידי סוקר מטעם המבוטח.
- 2.11 אשר נגרם לכלי מפורט בעל הנהגה עצמית עקב גרירתו ו/או דחיפתו ו/או הובלתו.
- 2.12 עקב רעידת אדמה או התפרצות וולקנית.
- 2.13 הנגרם לתבניות, מקדחים, ראשי ומוטות קידוח, מבלטים, משוריות, סכינים וכלי-חיתוך למיניהם, אזמלים וכיוצא באלה, ואבזרים בני חילוף.
- 2.14 המוצא מכלל הביטוח בהתאם לאמור בסייגים הכלליים לפוליסה.

3. הבסיס לשיפוי

הבסיס לשיפוי על-פי פרק זה יהיה כמפורט להלן:

- 3.1 בגין טרקטורים, קומביינים, קטפות, מרססים - שנעים בכוחות עצמם, שגילם אינו עולה על 5 שנים, וכן ציוד מכני הנדסי שגילו אינו עולה על 3 שנים.

א. נזק בר-תיקון

המבוטח ישפה את המבוטח בגין עלות החזרת הכלי המפורט למצבו ערב קרות מקרה הביטוח, בלי ניכוי בגין פחת או שימוש. אולם, מהשיפוי בגין אבזרים המורכבים על-גבי כלי מפורט, ינוכה פחת בשיעור מוסכם של 6% לשנה, החל מתום השנה הראשונה, בהתאם לגיל האבזר. זאת בתנאי שהשיפוי בגין נזק בר-תיקון, לא יעלה על סכום השיפוי שהיה משתלם במקרה של אבדן מוחלט.

ב. אבדן מוחלט

המבוטח ישפה את המבוטח בגין עלות החלפת הכלי המפורט בכלי חדש אחר, מאותו סוג ויצרן ובעל אותו כושר תפוקה, בלי ניכוי בגין פחת או שימוש. אולם, מהשיפוי בגין אבזרים המורכבים על-גבי הכלי המפורט, ינוכה פחת בהתאם לגיל האבזר והכלי הבלתי מפורט, בשיעור מוסכם של 6% לשנה, החל מתום השנה הראשונה. כאבדן מוחלט ייחשב מקרה בו אבדן הכלי המפורט או עלות תיקונו על-פי סעיף 3.1 א. לעיל, עולה על או שווה ל: סכום השיפוי שהיה משתלם במקרה של אבדן מוחלט.

3.2 בגין טרקטורים, קומביינים, קטפות, מרססים - שנעים בכוחות עצמם, שגילים יותר מ-5 שנים, וכן ציוד מכני הנדסי שגילו יותר מ-3 שנים, וכן כל כלי מפורט אחר.

א. נזק בר-תיקון

המבטח ישפה את המבוטח בגין עלות החזרת הכלי המפורט למצבו ערב קרות מקרה הביטוח, בניכוי פחת בהתאם לגיל הכלי המפורט, מחלפים שהוחלפו (פרט לשמשות), בשיעור מוסכם של 6% לשנה, החל מתום השנה הראשונה, אך לא יותר מ-84%, בתנאי שהשיפוי בגין נזק בר-תיקון לא יעלה על סכום השיפוי שהיה משתלם במקרה של אבדן כללי.

ב. אבדן מוחלט

המבטח ישפה את המבוטח בגין עלות החלפת הכלי המפורט בכלי חדש, מאותו סוג ויצרן ובעל אותו כושר תפוקה, בניכוי פחת בשיעור מוסכם של 6% לשנה, החל מתום השנה הראשונה (בהתאם לגיל הכלי המבוטח), אך לא יותר מ-84%. כאבדן מוחלט ייחשב מקרה, בו אבדן הכלי המבוטח או עלות תיקונו על-פי סעיף 3.2 א. לעיל, עולה על או שווה לסכום השיפוי שהיה משתלם במקרה של אבדן מוחלט.

4. התנאות מיוחדות לפרק ב

4.1 על-אף האמור לעיל, מוסכם בזאת במפורש, שהשיפוי בגין נזק בר-תיקון לא יכלול את עלות החלפתם של:

חלפים בני חילוף תקופתי, חלפי שירות, מסבים, טבעות וטבעות בוכנה, אטמים, רפידות, דיסקים, דסקיות מצמד, סרטים, רצועות, חגורות, חבלים, כבלים, שרשראות, מצברים או סוללות חשמל, צמיגים, מברשות, חומרי הפעלה וקירור (שמן, דלק וכו') וחומרים בלתי מתכתיים, אלא אם החלפתם הייתה הכרחית בעקבות מקרה הביטוח, ובמקרה זה ינוכה פחת בהתחשב באופיים ואורך השימוש בהם. בהיעדר אפשרות קביעה, כאמור, ינוכה פחת מוסכם בשיעור של 50%.

4.2 השיפוי בגין גניבת הכלי המפורט, ישולם לאחר תום 30 ימים ממועד מסירת ההודעה למשטרה על גניבתו.

4.3 נרשם הדבר במפורש ברשימה, אזי יוגבל הכיסוי על-פי פרק זה אך ורק לאבדן או לנזק עקב אש וגניבה.

4.4 מוסכם שבכל מקרה של גניבת חלקי קו-נוע, עליו לא הותקנו אמצעי מיגון מפני גניבה כהמלצת המבטח, יחול ככל השתתפות עצמית.

4.5 במקרה נזק לפי סעיף 3.2 א בו לצורך החזרת הכלי למצבו ערב קרות מקרה הביטוח, ואם ידרש שילוח אווירי לחלקי החילוף, אזי לפני ההזמנה שלו יידרש המבוטח לקבל את אישור המבטח ורק אם תאושר בקשה זו יוכרו עלויות המשלוח על-פי פרק זה.

4.6 על-אף האמור בסעיף 2.11 בסייגים לפרק ב, אם תידרש, בעקבות קרות מקרה הביטוח, גרירתו ו/או דחיפתו ו/או הובלתו של הכלי המבוטח יישא המבטח בנזק שייגרם לכלי המבוטח כתוצאה מגרירתו ו/או מדחיפתו ו/או מהובלתו, וזאת עד לגבול האחריות הרשום ברשימה.

פרק ג - ביטוח שבר מכני

1. התחייבויות המבטח

המבטח ישפה את המבטוח בגין נזק, שייגרם כתוצאה משבר מכני, למכלולים המבוטחים של הכלי המפורט (להלן "מקרה הביטוח").

"שבר מכני" פירושו - שבר פתאומי ובלתי צפוי במכלול מבוטח, אשר נגרם תוך כדי ועקב פעולתו הרגילה של הכלי המפורט, והמצריך תיקונו או החלפתו של המכלול המבוטח.

תוקף פרק זה מותנה בכך, שהכלי המפורט בוטח ברציפות אצל המבטח בביטוח שבר מכני, ממועד רכישתו לראשונה כחדש, או שחלפו 3 חודשים ממועד הכללתו לראשונה בפרק זה, בתנאי שטרם שמלאו לו 5 שנים לעניין ציוד מכני הנדסי או 7 שנים לעניין כל כלי מפורט אחר.

2. המכלולים המבוטחים

2.1 טרקטורים וציוד מכני הנדסי

מנוע שריפה פנימית, מצמד, תיבת ההילוכים, העברת כוח סופית, מערכת הידראולית, מערכת הידרוסטטית, מעביר הכוח, מערכת היגוי, ציר קדמי, ציר אחורי, תרנים, מדחס קירור.

2.2 מכונות חקלאיות בעלות הנעה עצמית מעל 10 כ"ס

מנוע, מצמד, תיבת ההילוכים, מערכת הידראולית, מערכת הידרוסטטית, הינע סופי, מערכת היגוי, ציר קדמי, ציר אחורי, מדחס קירור.

2.3 מכונות חקלאיות בלא הנעה עצמית בעלות מנועים מעל 10 כ"ס

מנוע, מצמד, מנוע הידראולי.

2.4 מלגזות בעלות מנוע שריפה פנימית

מנוע, מצמד, תיבת ההילוכים, מערכת הידראולית, מערכת הידרוסטטית, מערכת העברת כוח, ציר היגוי, תורן, מדחס קירור.

2.5 מלגזות חשמליות

מנועים, מערכת הידראולית, הסעות מכניות, הנעה סופית, ציר היגוי, תורן, מצברים שטרם חלפו 6 שנים ממועד ייצורם.

2.6 קו-נועים

מנוע, מערכת הידראולית, הינעים.

3. סייגים לפרק ג

המבטח לא יהיה חייב בשיפוי המבוטח בגין אבדן או נזק:

- 3.1 אשר אירע לכלי מפורט, שבסיס הביטוח בגינו נופל מכפל סכום ההשתתפות העצמית הנקובה ברשימה, או שאירע לציוד עפר שגילו יותר מ-7 שנים, או לכלי מפורט אחר שגילו יותר מ-12 שנים.
- 3.2 המבוטח על-פי פרק ב בפוליסה.
- 3.3 בעבורו אחראי בדין מי שייצר את הכלי המבוטח, או סיפק אותו או ביצע בו תיקונים - בין שאחריותו של זה נובעת מכוח החוק או מכוח חוזה. חלק הלה על אחריותו, ישפה המבטח את המבוטח בגין הנזק, בתנאי שהמבוטח חייב יהיה להסב למבטח כל זכות שיש לו כלפי היצרן, הספק או המתקן.
- 3.4 החוזר על עצמו לפני שחלפו 200 שעות עבודה או 3 חודשים ממועד התיקון - המוקדם מביניהם.
- 3.5 אשר נגרם עקב פגם או ליקוי, שהיה ידוע למבטח, והמבוטח לא נקט אמצעים מתאימים לשם מניעתו או צמצמו.
- 3.6 הנגרם לחלפי שירות, מסבים, קפיצים, טבעות וטבעות בוכנה, אטמים, רפיחות, דיסקים, דסקיות מצמד, סרטים, רצועות, חגורות, חבלים, כבלים, שרשראות, מצברים או סוללות חשמל, צמיגים, מברשות, חומרי הפעלה וקירור (שמן, דלק וכו') וחומרים בלתי מתכתיים, זולת אלה העשויים מחומרים קשיחים, אלא אם אבדנם או החלפתם נעשים במקרה ביטוח, שלא הוצא מכלל הביטוח על-פי הסייגים האחרים לפרק, ובמקרה זה ינוכה פחת בהתחשב באופיים ובאורך השימוש בהם. בהיעדר אפשרות קביעה, כאמור, ינוכה פחת מוסכם בשיעור של 50%.
- 3.7 שאופיו בלאי, חלודה, קורוזיה או אבנית, שנגרמו משימוש רגיל או מעבודה רגילה.
- 3.8 אשר נגרם לכלי מפורט בעל הנעה עצמית, כתוצאה מגרירתו ו/או מדחיפתו.
- 3.9 אשר נגרם כתוצאה מקיפאון של נוזל מערכת הקירור.
- 3.10 לחמרה אלקטרונית, הניתנת לביטוח על-פי פרק ה בפוליסה.
- 3.11 בעקבות קצר חשמלי מכל סוג, פרט לקצר חשמלי הנגרם למנוע של מלגזות חשמליות.
- 3.12 לכלי מפורט שהושכר למבוטח.
- 3.13 הנגרם לתבניות, מקדחים, ראשי ומוטות קידוח, מבלטים, משוריות, סכינים וכלי חיתוך למיניהם, אמצעים וכיוצא באלה, ואבזרים בני-חילוף.
- 3.14 המוצא מכלל הביטוח, בהתאם לאמור בסייגים הכלליים לפוליסה.

4. הבסיס לשיפוי

הבסיס לשיפוי על-פי פרק זה יהיה כמפורט להלן:

- 4.1 בגין טרקטורים, קומביינים, קטפות, מרססים - שנעים בכוחות עצמם, שגילם אינו יותר מ-5 שנים, וכן ציוד מכני הנדסי שגילו אינו יותר מ-3 שנים, בהתאם לעלות החזרת המכלול המבוטח למצבו ערב קרות מקרה הביטוח, בלא ניכוי בעבור פחת או שימוש.
- 4.2 בגין טרקטורים, קומביינים, קטפות, מרססים - שנעים בכוחות עצמם, שגילם יותר מ-5 שנים, וכן ציוד מכני הנדסי שגילו יותר מ-3 שנים, וכן כל כלי מפורט אחר, בהתאם לעלות החזרת המכלול המבוטח למצבו ערב קרות מקרה הביטוח, בניכוי פחת מחלפים שהחולפו, בהתאם לגיל הכלי

המפורט, בשיעור מוסכם של 6% לשנה החל מתום השנה הראשונה. זאת בתנאי סך-כל חבות המבטח לא תעלה על עלות החלפתו של המכלול המבטח.

4.3 החזרת המכלולים המבטחים למצבם ערב קרות מקרה הביטוח, ואם יידרש שילוח אווירי לחלקי החילוף, אזי לפני ההזמנה שלו יידרש המבטח לקבל את אישור המבטח ורק אם תאושר בקשה זו יוכרו עלויות המשלוח על-פי פרק זה.

על-אף האמור לעיל, מוסכם בזאת, שאם לאחר התחלת תקופת הביטוח, הוחלף מנוע שריפה פנימית במנוע שריפה פנימית חדש ומקורי, אזי בקרות מקרה ביטוח, המצריך תיקון או החלפה של המנוע שהוחלף, יופחת פחת מהשיפוי בגין המנוע שהוחלף, בשיעור המוסכם, כאמור לעיל, החל משנת התקנתו של המנוע החדש, וזאת בתנאי מפורש שבעת ביצוע החלפת המנוע, דיווח המבטח על-כך בכתב למבטח, בצירוף חשבון הרכישה המקורי, והמבטח שילם את דמי הביטוח הנוספים המגיעים בהתאם.

פרק ד - ביטוח כלים בלתי מפורטים

1. מקרה הביטוח

נזק הנגרם לכלים בלתי מפורטים עקב כל סיבה, שלא הוצאה מכלל הביטוח על-פי האמור בסייגים לפרק.

2. סייגים לפרק ד

המבטח לא יהיה חייב בשיפוי המבוטח בגין אבדן או נזק:

- 2.1 לכלי בלתי מפורט שגילו יותר מ-15 שנים.
- 2.2 לצמיגים, שמצבם הפיזי (פרופיל) פחות מ-25%.
- 2.3 לחומרי סיכה, הפעלה וקירור.
- 2.4 למצבר שחלפה בגינו תקופת האחריות של היצרן.
- 2.5 לכלי שטבעו שבר מכני, תקלה מכנית פנימית, נזק חשמלי, נזק מכני עקב כניסת גוף זר או עקב קפיאת חומרי קירור.
- 2.6 לכלי שטבעו בלאי, חלודה, קורוזיה, וכן פגיעה מתמשכת או צפויה עקב עבודה רגילה.
- 2.7 הנובע מנטישת כלי בלתי מפורט, פרט למטרת הבאת עזרה מידית לשם תיקונו או חילוצו של הכלי.
- 2.8 הנובע מגניבת הכלי הבלתי מפורט או כל חלק ממנו, בעת היותו מחוץ לחצרי המבוטח, אלא אם הייתה קיימת שמירה קבועה (להבדיל מסיור נייד) במקום הימצאו של הכלי.
- 2.9 לאבזר של הכלי הבלתי מפורט, עקב גניבתו, בשעה שלא הורכב על-גבי הכלי כאמור.
- 2.10 לכלי בלתי מפורט, שהושכר למבוטח בטרם נבדק ונמצא תקין על-ידי סוקר מטעם המבטח.
- 2.11 המוצא מכלל הביטוח, בהתאם לאמור בסייגים הכלליים לפוליסה.

3. הבסיס לשיפוי

הבסיס לשיפוי על-פי פרק זה יהיה כמפורט להלן:

3.1 נזק בר-תיקון

בהתאם לעלות החזרת הכלי הבלתי מפורט למצבו ערב קרות מקרה הביטוח, בניכוי פחת בהתאם לגיל הכלי, מחלפים שהוחלפו בשיעור מוסכם של 6% לשנה, החל מתום השנה הראשונה. זאת בתנאי שהשיפוי בגין נזק בר-תיקון לא יעלה על סכום השיפוי שהיה משתלם במקרה של אבדן מוחלט.

3.2 אבדן מוחלט

בהתאם לעלות החלפת הכלי הבלתי מפורט בכלי חדש, מאותו סוג ויצרן ובעל אותו כושר תפוקה, בניכוי פחת בשיעור מוסכם של 6% לשנה, החל מתום השנה הראשונה (בהתאם לגיל הכלי). כאבדן מוחלט ייחשב מקרה בו אבדן הכלי או עלות תיקונו על-פי סעיף 3.1 לעיל, עולה על או שווה ל: סכום השיפוי שהיה משתלם במקרה של אבדן מוחלט.

4. התנאות מיוחדות לפרק ד

- 4.1 על-אף האמור לעיל, מוסכם בזאת במפורש, שהשיפוי בגין נזק בר-תיקון לא יכלול את עלות החלפתם של:
- חלפים בני חילוף תקופתי, חלפי שירות, מסבים, טבעות וטבעות בוכנה, אטמים, רפידות, דיסקים, דסקיות מצמד, סרטים, רצועות, חגורות, חבלים, כבלים, שרשראות, מצברים או סוללות חשמל, צמיגים, מברשות, חומרי הפעלה וקירור (שמן, דלק וכו') וחומרים בלתי מתכתיים, אלא אם החלפתם הייתה הכרחית בעקבות מקרה הביטוח. במקרה זה, ינוכה פחת בהתחשב באופיים ואורך השימוש בהם. בהיעדר אפשרות קביעה כאמור, ינוכה פחת מוסכם בשיעור של 50%.
- 4.2 השיפוי בגין גניבת הכלי הבלתי מפורט, ישולם לאחר תום 30 ימים ממועד מסירת ההודעה למשטרה על גניבתו.
- 4.3 נרשם הדבר במפורש ברשימה, אזי יוגבל הכיסוי על-פי פרק זה אך ורק לאבדן או לנזק בעקבות אש וגניבה.

פרק ה - ביטוח המוצבה האלקטרונית

1. התחייבויות המבטח

המבטח ישפה את המבטוח בגין נזק, אשר ייגרם לרכוש המבטוח בעת היותו מורכב על-גבי הכלי המבטוח, המפורט בנספח לרשימה, עקב כל סיבה שלא הוצאה מכלל הביטוח, בהתאם לאמור בסייגים לפרק (להלן "מקרה הביטוח"), בתנאי שאחריות המבטוח על-פי פרק זה, במשך תקופת הביטוח, לא תעלה על הסכום הנקוב ברשימה.

2. הרכוש המבטוח

חומרה אלקטרונית, המהווה חלק בלתי נפרד מהכלי המבטוח, המתוארת בנספח לרשימה של הפוליסה.

3. סייגים לפרק ה

המבטח לא יהיה אחראי בעבור:

- 3.1 אבדן או נזק, שנגרם במישרין או בעקיפין, כתוצאה מפגמים או מליקויים אשר היו ידועים למבטוח, והמבטוח לא נקט באמצעים מתאימים לשם מניעתם.
- 3.2 בלאי, שיתוך (קורוזיה), חלודה של כל חלק מהרכוש המבטוח, או נזק שנגרם או נבע מאורח טבעי, משימוש רגיל או מעבודה רגילה, או שסיבתם נעוצה בהרעה הדרגתית. סייג זה מוגבל לאותו חלק שניזוק או אבד כתוצאה מגורמים אלה.
- 3.3 כל הוצאות הכרוכות והקשורות בתיקון ליקויים תפעוליים ו/או בהרחקתם, פרט לליקויים שנוצרו כתוצאה מנזק שלא הוצא מכלל הביטוח על-פי הסייגים האחרים לפרק.
- 3.4 כל הוצאות הקשורות בהחזקת הצידוד, כולל חלקים שהוחלפו במסגרת פעולות החזקה.

- 3.5 אבדן או נזק, שעבורם אחראי בדין מי שייצר את הרכוש המבוטח, או סיפק אותו או ביצע בו תיקונים, בין שאחריות זו נובעת מכוח החוק או מכוח חוזה. חלק הלה על אחריותו, ישלם המבטח את דמי האבדן או הנזק, בתנאי שהמבטח חייב יהיה להסב למבטח כל זכות שיש לו כלפי היצרן, הספק או המתקן.
- 3.6 אבדן או נזק, המוצאים מכלל ביטוח, בהתאם לאמור בסייגים הכלליים לפוליטה.

4. הבסיס לשיפוי

4.1 נזק בר-תיקון

המבטח ישפה את המבטח בגין כל ההוצאות, שתדרשנה כדי להחזיר את הפריט שניזוק, למצב פעולה כפי שהיה מיד לפני קרות מקרה הביטוח, כולל הוצאות בגין עבודה בשבתות, בחגים, והוצאות משלוח דחוף. כן ישלם המבטח את הוצאות הפירוק והרכבה מחדש, דמי-הובלה וכן היטלי מכס ומע"מ - אם יחולו ואינם ברי-החזרה - שהוצאו לשם ביצוע התיקונים.

במקרה וההחזרה למצב פעולה תקין תגרור אחריה החלפה של חלפים, החייבים החלפה תקופתית בהתאם לנוהל היצרן, ייעשה ניכוי מתאים בעבור בלאי בגין חלפים אלה.

4.2 אבדן מוחלט

בקרות אבדן מוחלט, ישפה המבטח את המבטח בעבור עלות ההחלפה של הפריט בפריט חדש, המקביל לפריט שאבד ושאינו משופר או נרחב ממנו (כשעלות זו כוללת דמי-הובלה, הוצאות הקמה, וכן היטלי מכס ומע"מ - אם יחולו ואינם ברי-החזרה).

לעניין פרק זה, כאבדן מוחלט של פריט מפריטי הרכוש המבטח, ייחשב מקרה בו הושמד הפריט, או מקרה בו עלות התיקונים של הפריט על-פי חישוב השיפוי בסעיף 4.1 לעיל, עולה על או שווה ל: עלות ההחלפה של הפריט בקרות אבדן מוחלט.

על-אף האמור לעיל, מוסכם במפורש, שאם חלפו 3 שנים ממועד ייצורו של רכוש מבטח שהוא ציוד מכני הנדסי, ו-5 שנים לעניין כל רכוש מבטח אחר, יופחת מהשיפוי פחת בשיעור מוסכם של 6% החל מתום השנה הראשונה (בהתאם לגיל הכלי המבטח).

פרק ו - ביטוח הגנה משפטית

1. התחייבויות המבטח

- 1.1 המבטח יעמיד למבטח, על-חשבונו, עורך-דין לשם מתן הגנה משפטית בהליכים משפטיים, שהוגשו נגד המבטח בקשר לתאונה הנובעת משימוש בכלי המבטח (להלן "מקרה הביטוח"), ויישא גם בהוצאות ההגנה בקשר להליכים אלה.
- 1.2 המבטח יעמיד למבטח, על-חשבונו, עורך-דין לשם הגשת ערעור וייצוגו בו עד לערכאה הסופית האפשרית, על הכרעת דין ו/או גזר דין, שיוטלו על המבטח בהליכים משפטיים, ויישא גם בהוצאות הערעור.

תנאי מוקדם לחבות המבוטח לפי סעיף משנה זה הוא, שהמבוטח יקבל חוות-דעת מנומקת מאת עורך הדין שייצג את המבוטח בערכאה, שעל החלטתה מבקשים לערער, הקובעת שיש בסיס ענייני וסיכוי סביר להצלחת הערעור האמור.

1.3 לא העמיד המבטח עורך-דין בהתאם לסעיפים 1.1 ו-1.2 לעיל, רשאי המבוטח לפנות לעורך-דין על-פי בחירתו, ובמקרה כזה ישפה המבטח את המבוטח בשכר הטרחה והוצאות ההגנה, ו/או בשכר טרחה והוצאות ערעור ששולמו על-ידי המבוטח.

2. הגדרות לפרק ו

בפרק זה תהיה לכל אחד מהמונחים שלהלן המשמעות הרשומה בצדו.

2.1 "המבוטח"

בעל הפוליסה ו/או כל אדם אחר, הרשאי לנהוג ברכב על-פי הפוליסה.

2.2 "הליכים משפטיים"

הליכים פליליים בקשר לתאונה, בהם מוגש נגד המבוטח כתב אישום על-ידי מדינת ישראל או מטעמה, כולל בקשות מנהליות בקשר לשלילת רישיון נהיגה ולהשבתו, למעט אישומים להם ברירת-קנס וכן למעט עבירות תעבורה שישודן רשלנות רבתי המלווה במצב נפשי של פזיזות או אי-אכפתיות.

2.3 "תאונה"

תאונת דרכים, שאירעה עקב השימוש בכלי המבוטח, בה נפגעו אדם ו/או רכוש, אשר תוצאותיה מכוסות בפוליסה זו.

2.4 "שכר-טרחה"

שכר-טרחת עורך-דין לניהול הליכים משפטיים, הקבוע בכללי לשכת עורכי הדין (תעריף מינימלי) התשכ"א - 1965, או כללי תעריף מינימלי של שכר-טרחת עורכי הדין, כפי שהחוק יחייב מפעם לפעם.

2.5 "הוצאות הגנה" "או" "הוצאות ערעור"

אגרות, דמי-ביול מסמכים, העתקי פרטיכל, שכר עדים ו/או שכר מומחים, כפי שייקבעו על-ידי בית משפט, למעט קנס, פיצוי, פיצויים עונשיים והוצאות לדוגמה, המוטלים בגזר הדין.

3. הגבלות לפרק ו

3.1 המבטח לא יהיה חייב בכל תשלום על-פי פרק זה, אם בעת קרות התאונה היה המבוטח תחת השפעת סמים.

המבטח ישלם את שכר הטרחה והוצאות ההגנה או הוצאות הערעור, בתום ההליכים המשפטיים או הערעור, לפי העניין, בתוך 30 ימים מעת שהוצאו ההוצאות או ששולם שכר הטרחה.

4. תנאים מיוחדים לפרק ו

4.1 כל מכתב, תביעה פלילית, הזמנה או הודעה משפטית, יישלחו למבטח מיד לאחר קבלתם על-ידי המבוטח. כן תינתן למבטח הודעה בכתב מיד כשייוודע למבוטח שהליכים משפטיים פליליים,

חקירה משפטית או חקירת סיבות מוות, עומדים להתקיים בקשר למקרה כלשהו, העלול לגרום לתביעה בתוקף פסקה זו.

מוסכם שבבול אחריות המבטח הנקוב ברשימה בגין פרק זה, יוכל למקרה בו יכלול ההליך המשפטי אישום בדבר הריגת אדם בשל רשלנות בנהיגת הכלי המבטוח.

תנאים כלליים לפוליסה

פוליסה זו, הרשימה וכל מסמך אחר המצורפים לה, ייקראו כחזרה אחד, וכל מילה או ביטוי שיוחסה להם משמעות מיוחדת בכל חלק של הפוליסה או של הרשימה, תהיה להם אותה המשמעות המיוחדת בכל מקום בו הם מופיעים, אלא אם נרשם במפורש אחרת.

כל האמור בפוליסה בלשון יחיד - משמעו גם ברבים ולהיפך, וכל האמור במין זכר - משמעו גם במין נקבה ולהיפך.

1. גילוי ושינוי בעניין מהותי

1.1 הציג המבטח למבטוח לפני כריתת החוזה, אם בטופס של הצעת ביטוח ואם בדרך אחרת בכתב, שאלה בעניין שיש בו כדי להשפיע על נכונותו של מבטח סביר לכרות את החוזה בכלל או לכרותו בתנאים שבו (להלן "עניין מהותי"), על המבטוח להשיב עליה בכתב תשובה מלאה וכנה.

1.2 הפוליסה הוצאה על-סמך התשובות, שנתן המבטוח בכתב למבטח, על כל השאלות שנשאל בהצעת הביטוח ששימשה בסיס לפוליסה זו, או בכל דרך אחרת שנתבקש, ועל-סמך הנחתו של המבטח, שהמבטוח גילה לו את כל העובדות המהותיות לצורך הערכת הסיכון המבטוח.

1.3 נודע למבטוח שחל שינוי מהותי (להלן "החמרת הסיכון"), עליו להודיע על-כך מיד למבטוח בכתב. "שינוי מהותי" פירושו כל אחד מאלה:

א. שינוי בעניין מהותי, ששאלה עליו הוצגה למבטוח לפני כריתת החוזה, ושחל אחרי שניתנה תשובה לאותה שאלה.

ב. שינוי שחל אחרי מסירת הפוליסה למבטוח, בנושא שנרשם בה במפורש כעניין מהותי.

ג. דבר המגלה, שתשובה לשאלה בעניין מהותי הייתה לא נכונה, ויש בכך כדי להחמיר את סיכון המבטח החמרה של ממש.

1.4 לא ענה המבטוח תשובות מלאות וכונות לפני כריתת חוזה הביטוח, כאמור בסעיף 1.1 לעיל, או לא גילה למבטח שינוי מהותי בנסיבות המהוות החמרת הסיכון המבטוח - יחולו ההוראות שלהלן:

א. המבטח רשאי, בתוך 30 ימים מהיום שנודע לו על-כך, וכל עוד לא קרה מקרה הביטוח, לבטל את חוזה הביטוח בהודעה בכתב למבטוח.

ב. ביטל המבטח את חוזה הביטוח מכוח סעיף זה, יחזיר למבטוח את דמי הביטוח, ששולמו לו בעד התקופה שלאחר ביטול הביטוח, בניכוי הוצאות המבטח, זולת אם פעל המבטוח בכונת מרמה. לא ביטל המבטח את החוזה, רואים אותו כמסכים להמשך קיומו.

ג. קרה מקרה הביטוח לפני שנתבטל החוזה מכוח סעיף זה, אין המבטח חייב אלא בתגמולי ביטוח מופחתים בשיעור יחסי, שהוא כיחס שבין דמי הביטוח שהיו משתלמים כמקובל אצלו לפי המצב לאמיתו, לבין דמי הביטוח המוסכמים, והוא פטור כליל בכל אחת מאלה:

(1) התשובה לפני כריתת החוזה או אי-מתן ההודעה למבטח על החמרת הסיכון נעשו בכוונת מרמה.

(2) מבטח סביר לא היה מתקשר באותו חוזה, אף בדמי-ביטוח מרובים יותר, אילו ידע את המצב לאמיתו. במקרה זה, זכאי המבוטח להחזר דמי הביטוח ששילם בעד התקופה שלאחר קרות מקרה הביטוח, בניכוי הוצאות המבטח.

1.5 המבטח אינו זכאי לתרופות האמורות בסעיף זה בכל אחת מאלה:

א. השינוי חדל להתקיים לפני שקרה מקרה הביטוח או שלא השפיע על קרותו או על חבות המבטח או היקפה;

ב. השינוי היה תוצאה של אמצעי שננקט על דעת המבטח;

ג. השינוי היה תוצאה של אמצעי שננקט לשם מניעת נזק חמור לגוף או לרכוש, ובלבד שהמבוטח הודיע למבטח בכתב על נקיטת האמצעי מיד לאחר שנקט אותו או שנודע לו עליו.

1.6 "עניין מהותי" לצורך ביטוח זה, ייחשב, בין השאר:

א. עובדות שצוינו כמהותיות בהצעת הביטוח או בכל מסמך אחר ששימש בסיס לפוליסה זו.

ב. פרטים על העבר הביטוחי של המבוטח, כולל ביטול ביטוח של המבוטח בעבר, אי-חידושו על-ידי מבטח כלשהו, סירוב של מבטח כלשהו לבטח את המבוטח בעבר או התנאת הביטוח בתנאים או בסייגים מיוחדים.

ג. כל אירוע המהווה החמרת הסיכון או המשפיע על הערכת הסיכון המבוטח.

ד. תביעות שהוגשו נגד המבוטח, או נסיבות העלולות לגרום לתביעה נגד המבוטח, הקשורות למקצועו או לעיסוקו.

ה. הסכם, שעל-פי ויתר המבוטח על זכותו לפיצוי או שיפוי כלפי אדם שלישי, בשל נזק שנגרם למבוטח עקב מקרה ביטוח, שפוליסה זו אמורה לחול עליו.

2. שמירת הכלי המבוטח והפעלתו

2.1 על המבוטח לנקוט בכל אמצעי זהירות סביר כדי למנוע את קרות מקרה הביטוח, ולנקוט על-חשבונו באמצעים סבירים כדי להחזיק את הכלי המבוטח במצב פעולה תקין.

2.2 כלי מבוטח, שהפעלתו מחייבת רישיון על-פי דין, יופעל אך ורק על-ידי מפעיל מוסמך בעל רישיון תקף.

2.3 על המבוטח לבצע במועד בדיקות תקופתיות, כנדרש על-פי דין ובהתאם להוראות היצרן.

3. אמצעים להקלת הסיכון

3.1 המבוטח ינקוט באמצעים להקלת הסיכון המבוטח על-פי הפוליסה, כפי שהמבטח יודיע למבוטח בכתב מפעם לפעם במשך תקופת הביטוח, ובתוך זמן שייקבע לכך בהודעתו, או כפי שפורט בהוראה אחרת כלשהי בפוליסה, בהתאם למקרה.

3.2 אין המבטח חייב בתגמולי ביטוח בעד נזק, שהמבוטח יכול היה למנוע או להקטין בקרות מקרה הביטוח או לאחר מכן, בנקיטת אמצעים סבירים או אמצעים שהמבטח הורה לו לנקוט.

4. ביטוח כפל

בוטח הכלי המבוטח לטובת המבוטח בפני סיכון אחד אצל יותר ממבטח אחד לתקופות חופפות, על המבוטח להודיע על-כך למבטחים בכתב, בתוך זמן סביר מעת שנעשה הביטוח הכפל או לאחר שנודע לו עליו.

5. הודעה על מקרה ביטוח ועל הליכים

- 5.1 על המבוטח למסור הודעה מיידית בכתב למבטח, על נסיבות העלולות לגרום לתביעה, או על כל תביעה שתוגש נגדו, או כאשר יש חשש סביר שאדם כלשהו ייחס אחריות למבוטח בשל מקרה ביטוח.
- 5.2 המבוטח יודיע למבטח, בהקדם האפשרי, על כתב אישום שהוגש נגדו או על הליכי חקירה משטרתית או אחרת, או על חקירת סיבות מוות, או כל חקירה אחרת המתנהלת או עומדת להתנהל נגדו, בקשר עם כל מקרה ביטוח, העלול להוות עילה לתביעה על-פי פוליסה זו.
- 5.3 אם המבוטח הוא תאגיד, תישבב ידיעה של המבוטח על ההליכים הנ"ל, מרגע שנודעו לאחד ממנהלי המבוטח או לאחראי על נושא הביטוח אצל המבוטח.

6. חובת שיתוף הפעולה של המבוטח עם המבטח

- 6.1 על המבוטח למסור למבטח, בתוך זמן סביר לאחר שנדרש לכך, את המידע והמסמכים הדרושים לבירור החבות, כולל העברה מיידית, עם קבלתו, של כל מסמך הרלוונטי לתביעה, הנובעת או קשורה לקרות מקרה הביטוח, ובכלל זה: הזמנה לדין, הודעה על דיון, צווים, הליכים, כתבי בית-דין ומכתבים. אם אינם ברשותו, עליו לעזור למבטח, ככל שיוכל, להשיגם.
- 6.2 לא קוימה חובת המבוטח להודעה למבטח על קרות מקרה הביטוח, כולל פתיחת הליכים בגינו, או לשיתוף פעולה עמו בבירור התביעה, ומסירת כל מסמך הדרוש לכך, כאמור, וקיומה היה מאפשר למבטח להקטין חבותו - אין המבטח חייב בתגמולי הביטוח, אלא במידה שהיה חייב בהם אילו קוימה החובה. הוראה זו לא תחול בכל אחת מאלה:
  - א. החובה לא קוימה או קוימה באיחור מסיבות מוצדקות.
  - ב. אי-קוימה או איחורה לא מנעו מן המבטח את בירור חבותו ולא הכבידו על הבירור.
- 6.3 עשה המבוטח במתכוון דבר, שהיה בו כדי למנוע מן המבטח את בירור חבותו או להכביד עליו - אין המבטח חייב בתגמולי הביטוח, אלא במידה שהיה חייב בהם אילו לא נעשה אותו דבר.
- 6.4 מסר המבוטח למבטח עובדות כוזבות, או העלים ממנו עובדות בנוגע למקרה הביטוח או בנוגע לחבות המבטח, והדבר נעשה בכוונת מרמה - פטור המבטח מחבותו.
- 6.5 המבטח יכול להיכנס בכל זמן סביר לכל המקומות בהם אירע מקרה הביטוח, ויכול לשהות בהם זמן מתקבל על הדעת, למטרת חקירה או בדיקה על-ידי מי מטעמו, כולל מימוש זכותו לקבלת מסמכים, והמבוטח ישתף עמו פעולה, כולל מתן כל ההקלות הדרושות לכך.
- 6.6 נגרם מקרה הביטוח בידי המבוטח במתכוון - פטור המבטח מחבותו.

7. הארכת הביטוח

- 7.1 כל הארכה של תקופת הביטוח על-פי הפוליסה, טעונה הסכמה של המבוטח והסכמה בכתב של המבטח, אשר תינתן במפורש למטרה זו.

- 7.2 מוצהר בזאת, כי בתום תקופת הביטוח האמורה, לא יוארך הביטוח ולא יחודש מאליו, כולל בדרך של שתיקה, וכי הארכת הביטוח או חידושו ייעשו אך ורק בדרך של אישור מפורש בכתב של המבטח לחידוש או להארכה, כאמור, ולא בכל דרך אחרת, אף אם הציע המבוטח למבטח, או להיפך, בצורה ובמועד כלשהם, להאריכו.
- 7.3 חודשה הפוליסה, תהווה ההצעה לביטוח חלק בלתי נפרד מהפוליסה החדשה. הייתה פוליסה זו חידוש של פוליסה קודמת, יראו את הצעת הביטוח המקורית כחלק בלתי נפרד ממנה.

8. תשלום דמי הביטוח ודמים אחרים

- 8.1 דמי הביטוח וכן שאר הסכומים המגיעים מן המבוטח למבטח, ישולמו בתוך 30 ימים מהתחלתה של תקופת הביטוח, או במועדים אחרים כפי שפורטו ברשימה.
- 8.2 לענין פוליסה הנקובה בדולר ארה"ב, יהיה ערך דמי הביטוח בשקלים לפי השער היציג ביום התשלום.
- 8.3 לא ישולמו דמי הביטוח בתוך פרק הזמן האמור לעיל, אפשר יהיה לשלם במועדים אחרים, עליהם הוסכם כמפורט כלהלן:
- א. לגבי פוליסה הנקובה בשקלים - בתוספת הפרשי הצמדה למדד בעבור תקופת האשראי מיום התחלת הביטוח, אשר ישולמו למבטח בעת סילוק כל חלק מדמי הביטוח. המדד היסודי יהיה המדד הידוע ביום התחלת הביטוח.
- ב. לגבי פוליסה הנקובה בדולר ארה"ב - לפי השער היציג ביום תשלום כל חלק מדמי הביטוח.
- 8.4 לא ישולמו דמי הביטוח במועד המוסכם, יישא הסכום שבפיגור, נוסף על הפרשי הצמדה כמפורט לעיל, הפרשי ריבית בעבור תקופת הפיגור לפי השער המקובל אצל המבטח באותה עת, ובלבד ששיעור הריבית לא יעלה על שיעור הריבית המרבי בהתאם לחוק הריבית, התשכ"א - 1981. הפרשי ריבית אלה ישולמו למבטח בעת סילוקו של הסכום שבפיגור, וכחלק בלתי נפרד ממנו.
- 8.5 לא שולם סכום כלשהו שבפיגור כאמור, בתוך 15 ימים לאחר שהמבטח דרש מהמבוטח בכתב לשלמו, רשאי המבטח להודיע למבוטח בכתב שהביטוח יתבטל כעבור 21 ימים נוספים, אם הסכום שבפיגור לא יסולק לפני כן; ואם נקבע מוטב שאינו המבוטח, והקביעה הייתה בלתי חוזרת - רשאי המבטח לבטל את הביטוח אם הודיע למוטב בכתב על הפיגור האמור, והמוטב לא סילק את הסכום שבפיגור בתוך 15 ימים מהיום שנמסרה לו ההודעה האמורה.
- 8.6 אין בביטול הביטוח על-פי סעיף זה כדי לגרוע מחובת המבוטח לסלק את הסכום שבפיגור, המתייחס לתקופה שעד הביטול כאמור, כולל הוצאות המבטח.
- 8.7 ביטול הביטוח כאמור לא יפגע בזכויות המבוטח על-פי הפוליסה, בגין מקרה ביטוח שאירע קודם לביטול הביטוח.

9. ביטול הביטוח

- 9.1 המבוטח רשאי לבטל את הביטוח בכל עת שהיא לפני תום תקופת הביטוח, לפי שיקול דעתו, ובלבד שההודעה על-כך תישלח למבטח בדואר רשום לפחות 3 ימים לפני התאריך בו יתבטל הביטוח. במקרה כזה, ישאיר המבטח לעצמו את דמי הביטוח הנהוגים אצלו, לתקופה קצרה, בשיעור של 10% ממלוא דמי הביטוח בגין כל חודש או חלקו, בו הייתה הפוליסה בתוקף, בתוספת שיעור של 10% מדמי הביטוח שהיו משתלמים בגין מלוא תקופת הביטוח ויהיה זכאי להחזר הוצאותיו בפועל.

9.2 מבלי לגרוע מזכויות המבטח על-פי דין או על-פי הוראה אחרת כלשהי בפוליסה, רשאי המבטח לבטל את הביטוח בכל עת שהיא לפני תום תקופת הביטוח, לפי שיקול דעתו, ובלבד שהודעה על-כך תישלח למבוטח בכתב ובדואר רשום לפחות 15 ימים לפני התאריך בו יבטל הביטוח, ובמקרה כזה יהיה המבוטח זכאי להחזר דמי הביטוח, ששילם למבטח בעד התקופה שלאחר ביטול הביטוח.

9.3 מוצרה ומוסכם בזה שעל-אף האמור בסעיף 9, אם המבטח התחייב במתן הודעה מוקדמת לצד שלישי בגין ביטול הפוליסה אזי הביטול ייכנס לתוקף בתום תקופת ההודעה המוקדמת עליה התחייב המבטח.

10. תביעה לתגמולי ביטוח

10.1 מבלי לגרוע מהאמור בסעיף 5 לעיל, אם מקרה הביטוח נגרם עקב נסיבות בעלות אופי פלילי, על המבוטח למסור הודעה מיידית על-כך למשטרת ישראל, ולמציא לידי המבטח אישור בכתב בדבר מסירת ההודעה כאמור.

10.2 כל תביעה לתשלום תגמולי ביטוח על-פי הפוליסה תוגש **בכתב** (בטופס תביעה שהומצא למבוטח, על-פי בקשתו, על-ידי המבטח), ויצורפו אליה חשבונות תיקון ו/או רכישה מפורטים, הדרושים לקביעת היקף השיפוי. **למען הסר ספק, מובהר בזאת שדרישה לתשלום תגמולי ביטוח תיחשב כתביעה שנמסרה למבטח, רק אם ולאחר שנמסרו למבטח כל המידע והמסמכים הנזכרים לעיל.**

10.3 לאחר קרות מקרה הביטוח, על המבוטח לנקוט אמצעים סבירים כדי לצמצם את היקף הנזק. **אם המבוטח לא נקט באמצעים סבירים אלה, רשאי המבטח להקטין את היקף חבותו על-פי הוראות החוק.**

10.4 המבוטח יעביר לידי המבטח את השרידים של כל רכוש מבוטח שהחולף.

11. השבת בסיס הביטוח לקדמותו

בסיס הביטוח יוקטן בסכום תגמולי הביטוח מיום קרות מקרה הביטוח, אולם בכל מקרה של נזק בר-תיקון, יושב בסיס הביטוח לקדמותו תמורת התחייבות המבוטח לשלם למבטח דמי-ביטוח נוספים יחסיים מסכום השיפוי, וזאת ממועד מקרה הביטוח ועד לתום תקופת הביטוח.

12. זכויות המבטח לניצולת

12.1 בקרות אבדן או נזק כלשהו לרכוש כלשהו המבוטח על-פי פוליסה זו, רשאי המבטח:

א. להיכנס לבניין או לחצרים בהם אירעו האבדן או הנזק.

ב. לקבל לידיו את הרכוש המבוטח, שלגביו תובע המבוטח תגמולי ביטוח.

ג. להחזיק בחזקתו כל רכוש כזה, לבדוק אותו, למיין, לסדרו, להעבירו, או לטפל בו בדרך אחרת, לכל מטרה סבירה ובצורה סבירה כלשהי.

12.2 אם המבוטח או כל אדם אחר הפועל בשמו, לא ימלאו את דרישות המבטח, או יפריעו או ימנעו את המבטח משימוש בסמכויותיו הניתנות בזה, ייחשב הדבר כא-שיתוף פעולה של המבוטח עם המבטח, ויחולו הוראות סעיף 6 לתנאים הכלליים לפוליסה לעיל.

12.3 המבוטח לא יהיה רשאי בשום מקרה לנטוש לטובת המבטח רכוש כלשהו, בין אם המבטח כבר קיבל אותו לרשותו ובין אם לאו.

13. חישוב הפיצוי

תגמולי הביטוח שיגיעו למבוטח יחושבו במטבע הפוליסה, בהתאם לאמור בסעיף הבסיס לשיפוי בכל פרק מפרקי הפוליסה, אולם לא יעלו על גבול אחריות המבטח המפורט ברשימה. מוסכם בזאת במפורש, שבכל מקרה של נזק בר-תיקון, לא יעלו עלות שעת העבודה ומחירי החלפים מעל למחירון סוכנו הראשי של יצרן הכלי המבוטח, ולעניין שעת עבודה במוסכי חוץ - לא יותר מתעריף איגוד המוסכים. המבטח יישא בהוצאות הכרחיות וסבירות של חילוצו והעברתו של הרכוש המבוטח למקום התיקון הקרוב ביותר, אולם בקרות מקרה ביטוח שלא גרם ליציאת הכלי המבוטח מכלל שימוש - יישא המבטח בהוצאות הסבירות, הדרושות לשם חילוצו בלבד.

אין באמור בתנאי זה כדי לגרוע מהוראות תנאי מספר 1 (גילוי ושינוי בעניין מהותי) לתנאים הכלליים לעיל.

14. תחלוף

- 14.1 הייתה למבוטח, בשל מקרה הביטוח, גם זכות פיצוי או שיפוי כלפי צד שלישי שלא מכוח חוזה ביטוח, עוברת זכות זו למבטח, מששילם למוטב תגמולי ביטוח, וכשיעור התגמולים ששילם.
- 14.2 המבטח אינו רשאי להשתמש בזכות, שעברה אליו לפי סעיף זה, באופן שיפגע בזכותו של המבוטח לגבות מן האדם השלישי פיצוי או שיפוי מעל לתגמולים שקיבל מהמבטח.
- 14.3 קיבל המבוטח מן האדם השלישי פיצוי או שיפוי, שהיה מגיע למבטח לפי סעיף זה, עליו להעבירו למבטח. עשה פשרה, ויתור או פעולה אחרת הפוגעת בזכות שעברה למבטח, עליו לפצותו בשל כך.
- 14.4 הוראות סעיף זה לא יחולו אם מקרה הביטוח נגרם שלא ככוונה בידי אדם, שמבוטח סביר לא היה תובע ממנו פיצוי או שיפוי, מחמת קרבת משפחה או יחס של מעביד ועובד שביניהם.
- 14.5 מוסכם שזכות המבוטח לקבלת שיפוי על-פי פוליסה זו, לא תיפגע עקב כך שהמבוטח ויתר, לפני קרות מקרה הביטוח, על-פי חוזה אחיד, על זכות תביעה כלפי אדם או גוף כלשהו, או התחייב בכתב על-פי חוזה אחיד לשפותו. אין באמור בסעיף זה כדי לגרוע מזכות התחלוף של המבטח כלפי אותו אדם או גוף.

15. מקדמה ותגמולים שאינם שנויים במחלוקת

- 15.1 בקרות נזק לרכוש המבוטח על-פי פוליסה זו, כתוצאה מאחד הסיכונים המבוטחים על-פיה, ובתנאי שהמבטח הכיר בחבותו לפי הפוליסה, יהיה המבוטח זכאי לקבל מהמבטח מקדמה או התחייבות כספית, שיאפשרו לו לקבל שירות לתיקון הנזק, וזאת על-חשבון הכספים שיגיעו לו מהמבטח לפי תנאי פוליסה זו.
- מקדמה כזו תנוכה מסכום השיפוי הסופי שישולם למבוטח. חישוב הניכוי ייעשה בהמרת המקדמה ששולמה, למטבע הפוליסה, בהתאם לשער היציג של מטבע הפוליסה ביום תשלום המקדמה בפועל.
- 15.2 במקרה שיתברר שהמקדמה/ות עולה/ות על סכום תגמולי הביטוח הסופיים שיגיעו למבוטח, יחזיר המבוטח למבטח את ההפרש, כולל ריבית והצמדה, בהקדם.
- 15.3 תגמולי ביטוח שאינם שנויים במחלוקת, ישולמו בתוך 30 ימים מהיום שנמסרה למבטח תביעה בכתב לתשלום תגמולי הביטוח, והם ניתנים לתביעה בנפרד משאר התגמולים.

16. מבוטח ראשי

אם נרשמו בפוליסה מספר מבטחים ונקבע מבטוח ראשי, ינהל הוא כל משא ומתן עם המבטח בשם כל המבטחים, והוא יבקש כל שינוי או תוספת במהלך תקופת הביטוח ודי בחתימתו על טופס ההצעה, על בקשות לשינויים בפוליסה במהלך תקופת הביטוח ו/או על כל מסמך שיוציא המבטח (כולל הודעת ביטול) כדי לחייב את כל המבטחים. תגמולי ביטוח אשר אינם משולמים ישירות לצדדים שלישיים ישולמו למבטוח הראשי בלבד או כפי שיוורה המבטוח הראשי למבטח. כל הסכמה בין המבטוח הראשי למבטח תחייב את שאר המבטחים. הודעה שישלח המבטח תישלח למבטוח הראשי בלבד ויראו בכך כאילו נשלחה ההודעה לכל אחד מיחיד המבטוח.

17. השתתפות עצמית

המבטוח יישא בעצמו בתשלום ההשתתפות העצמית המופיע ברשימה, בכל תביעה העומדת לתשלום. לגבי פרק א לפוליסה - ההשתתפות העצמית שיחויב בה המבטוח, תחול אף על הוצאות המשפט הסבירות, ותשלום לפני התשלום מהמבטח לתובע. ההשתתפות העצמית תשלום גם במקרה בו התביעה נגד המבטוח נדחתה, נמחקה, הסתיימה בפשרה או הועברה לבוררות או להליכי גישור.

18. הצמדה

- 18.1 הסכומים הנקובים בפוליסה זו וברשימה, כולל גבול האחריות למקרה ביטוח ולתקופת הביטוח וסכומי ההשתתפות העצמית, ישתנו בהתאם לשינויים בין המדד שפורסם סמוך לפני התחלת הביטוח, לבין המדד שפורסם לפני תשלום תגמולי הביטוח או תשלום ההשתתפות העצמית, לפי העניין. אם הסכומים נקובים במטבע חוץ, יהיו סכומי הביטוח צמודים לשינויים שחלו במטבע זה, מיום התחלת הביטוח ועד ליום תשלום תגמולי הביטוח או תשלום ההשתתפות העצמית.
- 18.2 ניכוי תגמולי ביטוח, ששולמו למבטוח, מתשלום מלוא סכום גבול או גבולות האחריות המתאימים, או ניכוי סכומים, שהמבטוח חייב למבטח לפי פוליסה זו, יעשו בהצמדת הסכום ששולם או שהמבטוח חייב למבטח, למדד, מיום התשלום החלקי או מיום החיוב, ועד ליום תשלום גבול האחריות. אם ננקבו סכומי הביטוח במטבע חוץ, יעשה חישוב הניכוי לפי השינויים, שחלו במטבע זה, מיום התשלום החלקי או מיום החיוב ועד ליום תשלום גבול האחריות.
- 18.3 בוטחה החבות המכוסה על-פי פוליסה זו בביטוח כפל, כאמור בסעיף 4 לתנאים הכלליים לעיל, והמבטח סילק את התביעה על-פי פוליסה זו, יחזיר המבטוח למבטח את הסכום שקיבל מהפוליסה האחרת, בתוספת הצמדה למדד, מיום קבלת השיפוי מהפוליסה האחרת עד ליום החזרת הכספים למבטח.

19. ברירת דין

- 19.1 פרשנות הפוליסה וכל חילוקי דעות או תביעות על-פיה או בקשר אליה, כולל בקשר עם שאלת הכיסוי הביטוחי, יתבררו אך ורק על-פי דיני ישראל בלא תחולה לכללי הדין הבינלאומי ובסמכות בלעדית של בתי משפט בישראל בלבד.
- 19.2 למען הסר ספק, מובהר בזאת שאכיפת פסק דין זר לא תיחשב כפרשנות הפוליסה לפי דיני ישראל ולא כפסק-דין שניתן בבית-משפט ישראלי.

20. זכות קיזוז

המבטח רשאי לקזז מתגמולי הביטוח המגיעים למבוטח, בקרות מקרה הביטוח, כל סכום שהמבוטח חייב למבטח, בין שחובו מתייחס לפוליסה זו או לאחרת. כן יקזז המבטח את סכומי דמי הביטוח המגיעים לו, גם אם טרם הגיע מועד תשלומם, בכפוף להוראות הדין.

21. הודעות

21.1 הודעות למבוטח ולמוטב

הודעה של המבטח למבוטח או למוטב בכל הקשור לפוליסה, תינתן לפי מענם האחרון הידוע למבטח.

21.2 הודעות של המבוטח או של המוטב למבטח

הודעה של המבוטח או של המוטב למבטח, תינתן למבטח בכתב למען משרדו או למען סוכנו או לכל מען אחר בישראל, עליו הודיע המבטח בכתב (אם בכלל) למבוטח ולמוטב, מזמן לזמן. הודעה תיחשב כהודעה שנמסרה בתוך 72 שעות ממועד מסירתה למשלוח בדואר בבית הדואר.